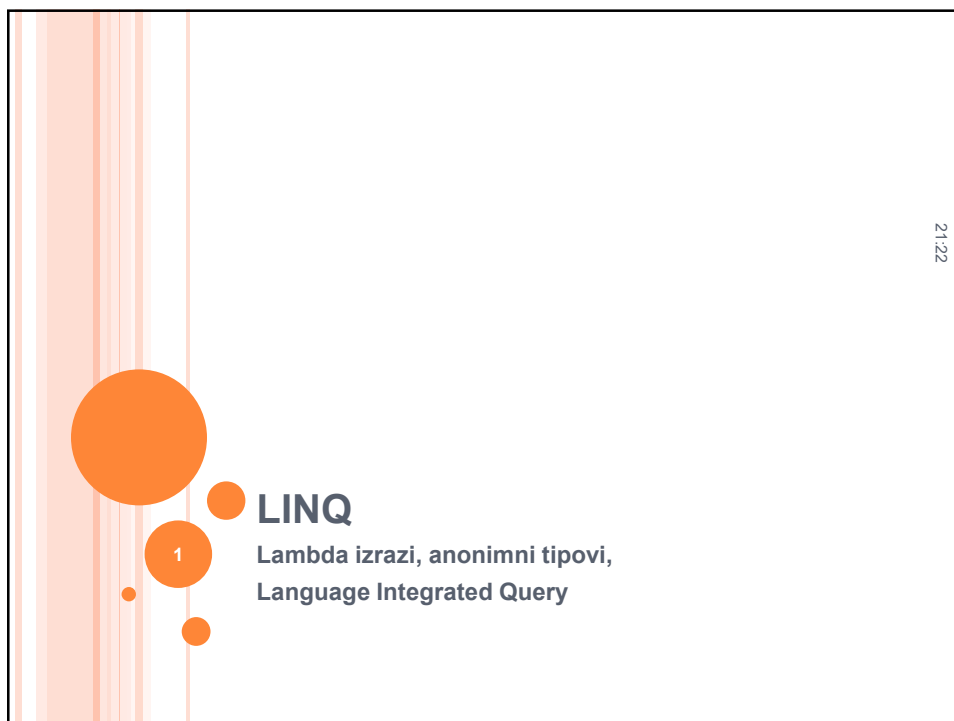

ŠTA JE LINQ?

- *Language Integrated Query (LINQ)*
- Novi pristup koji unificira način pristupa i pretrage podataka. Primenljiv je za sve objekte čije klase implementiraju ***IEnumerable<T>*** interface.
 - ***Nizovi,***
 - ***kolekcije,***
 - ***relacioni podaci i***
 - ***XML***
- su potencijalni izvori podataka za LINQ.

21:22

2

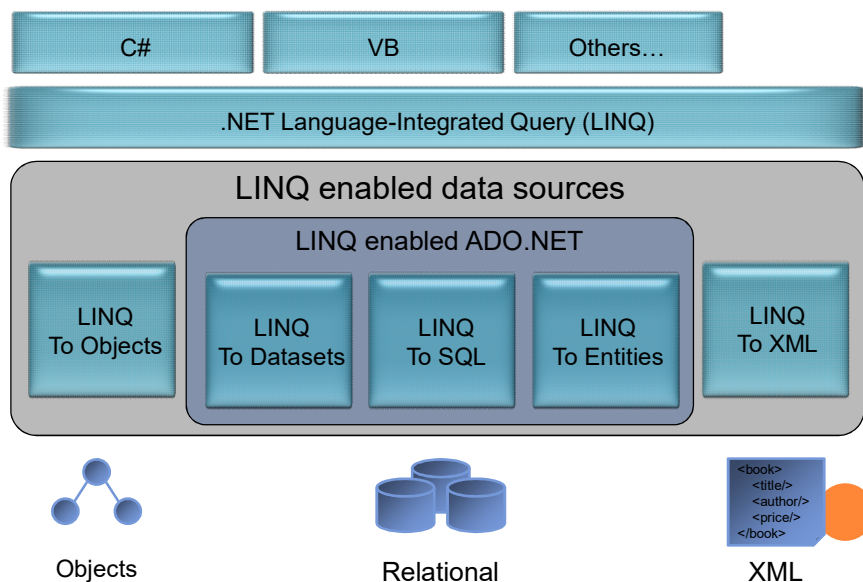
ZAŠTO LINQ?

- Koristeći istu sintaksu možete pristupiti podacima bilo kog izvora:
- ***var query = from e in employees
where e.id == 1
select e.name***
- Ovo **nije pseudokod**; ovo je LINQ sintaksa i slična je SQL sintaksi.
- LINQ poseduje bogatu kolekciju naredbi za implementaciju kompleksnih upita koje sadrže agregantne funkcije, združivanje, sortiranje i puno toga još.

21:22

3

ARHITEKTURA

LINQ FUNKCIONALNOST

- **LINQ to Objects** je aplikacioni interfejs koji prikazuje standardne operatore upita (SQOs) za dobijanje podataka iz nekog objekta čija klasa implementira interfejs **IEnumerable<T> interface**. Ovi upiti se izvršavaju na podcima u memoriji.
- **LINQ to ADO.NET** proširuje SQOs na rad sa relacionim podacima. Sastoji se iz 3 dela koja su prikazana u donjem delu slike:
 - **LINQ to SQL** se koristi za upite ka relacionim bazama kao MSSQL.
 - **LINQ to DataSet** se koristi za upite koji koriste ADO.NET skupove podataka.
 - **LINQ to Entities** je Microsoft ORM rešenje za upotrebu Entities.
 - **LINQ to XML**

21:22

5

LINQ TO OBJECTS

- Primer:
- 1. Kreirati Win C# aplikaciju. Dodati klasu *Person*, sa poljima


```
public int ID;
public int IDRole;
public string LastName;
public string FirstName;
```

21:22

6

21:22

2. Napraviti listu objekata tipa *Person*.
 - **List<T>** je generička klasa koja implementira *IEnumerable<T>*, tako da je pogodna za LINQ upite.

```
/*obratite paznju na inicijalizaciju */
List<Person> people = new List<Person>
{
    new Person() { ID = 1,
        IDRole = 1,
        LastName = "Anderson",
        FirstName = "Brad"
    },
    .....
    .....
    .....
}
```

7

KAKO LINQ RADI?

- Kada kompajler pronađe *query* upit u kodu, radi transformaciju u C# pozive metoda.

21:22

```
var query = people
    .Where(p => p.ID == 1)
    .Select(p => new { p.FirstName, p.LastName } );

from se izbacuje, ostaje samo kolekcija, osobe
var query = from p in people
              where p.ID == 1
              select new {p.FirstName, p.LastName}
```

8

LINQ UPIT

var query =

from p in people

where p.ID == 1

select new {

p.FirstName,

p.LastName

}

Promenljive - variable

Ključne reči LINQa

Ključne reči u C#

21:22

9

PRIKAZ REZULTATA

```

IEnumerable eElement = (IEnumerable) query;
if (eElement != null)
{
    foreach (object item in eElement)
    {
        listBox1.Items.Add(item);
    }
}

```

21:22

10

EXTENSION METHODS (1)

- Ključne reči **where** i **select** se transformišu u dve metode: **Where<T>()** i **Select<T>()**.
Metode se nadovezuju tako da se rezultati *Where* metode izdvajaju pomoću *Select* metode.
- Ovo se postiže proširenim metodama - *extension methods*.

21:22

11

EXTENSION METHODS (2)

- Proširuju postojeće .NET klase (types) sa novim metodama.
- Na primer, primenom proširenja metoda, postojećoj klasi *string* možemo dodati novu metodu za zamenu beline sa podcrtom.
- Kako?

21:22

12

PRIMER: EKSTENZIJA KLASE "STRING"

```

public static string SpaceToUnderscore(this string
source)
{
    char[] cArray = source.ToCharArray();
    string result = null;
    foreach (char c in cArray)
    {
        if (Char.IsWhiteSpace(c))
            result += "_";
        else
            result += c;
    }
    return result;
}

```

21:22

13

PRIMER 2 METODA ZA POVIŠANJE

```

namespace MyStuff
{
    public static class Extensions
    {
        public static string Concatenate(this IEnumerable<string> strings,
            string separator) {...}
    }
}

```

Extension
method

21:22

using MyStuff;

Uključivanje imenskog
prostora

```

string[] names = new string[] { "Jenny", "Daniel",
    "Rita" };
string s = names.Concatenate(", ");

```

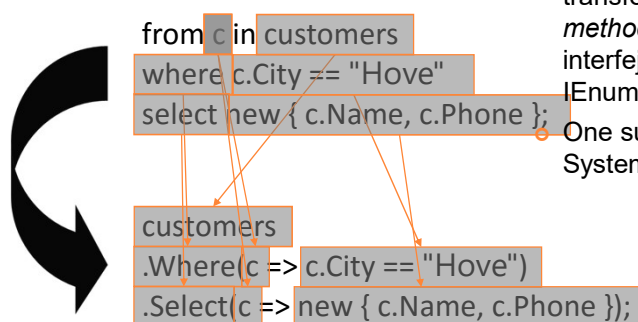
IntelliSense!

14

EXTENZIJA U QUERY IZRAZIMA

- Upit se transformiše u pozive metoda
 - Where, Join, OrderBy, Select, GroupBy, ...

- **Where<T>, Select<T>** metode, koje odgovaraju *where* odnosno *select* rečima u upitu se transformišu u *extension methods* koje su definisane interfejsom `IEnumerable<T>`. One su u prostoru imena `System.Linq` namespace.

15

NAPOMENA

- Ako neka ekstenzija ima isti naziv tačnije potpis kao i unutrašnja metoda, prioritet ima, svakako, unutrašnja metoda.
- **Svojstva, događaji i operatori se ne mogu proširivati.**

16

LAMBDA EXPRESSIONS – PRIMER (1)

```
public delegate bool Predicate<T>(T obj);
public class List<T>
{
    public List<T> FindAll(Predicate<T> test)
    {
        List<T> result = new List<T>();
        foreach (T item in this)
            if (test(item)) result.Add(item);
        return result;
    }
    ...
}
```

Metoda u klasi *List*

21:22

17

LAMBDA EXPRESSIONS – PRIMER (2)

```
public class MyClass
{
    public static void Main() {
        List<Customer> customers = GetCustomerList();
        List<Customer> locals =
            customers.FindAll(
                new Predicate<Customer>(CityEqualsHove)
            );
    }

    static bool CityEqualsHove(Customer c) {
        return c.City == "Hove";
    }
}
```

21:22

18

LAMBDA EXPRESSIONS – PRIMER (3)

21:22

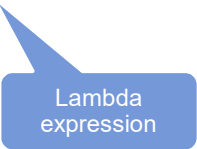
```
public class MyClass
{
    public static void Main() {
        List<Customer> customers = GetCustomerList();
        List<Customer> locals =
            customers.FindAll(
                delegate(Customer c) { return c.City == "Hove"; }
            );
    }
}
```

19

LAMBDA EXPRESSIONS – PRIMER (4)

21:22

```
public class MyClass
{
    public static void Main() {
        List<Customer> customers = GetCustomerList();
        List<Customer> locals =
            customers.FindAll(
                (Customer c) => {return c.City == "Hove";}
            );
    }
}
```


Lambda
expression

20

LAMBDA EXPRESSIONS – PRIMER (5)

```
public class MyClass
{
    public static void Main() {
        List<Customer> customers = GetCustomerList();
        List<Customer> locals =
            customers.FindAll(
                c => c.City == "Hove"
            );
    }
}
```

Lambda
expression

21:22

21

PRIMER

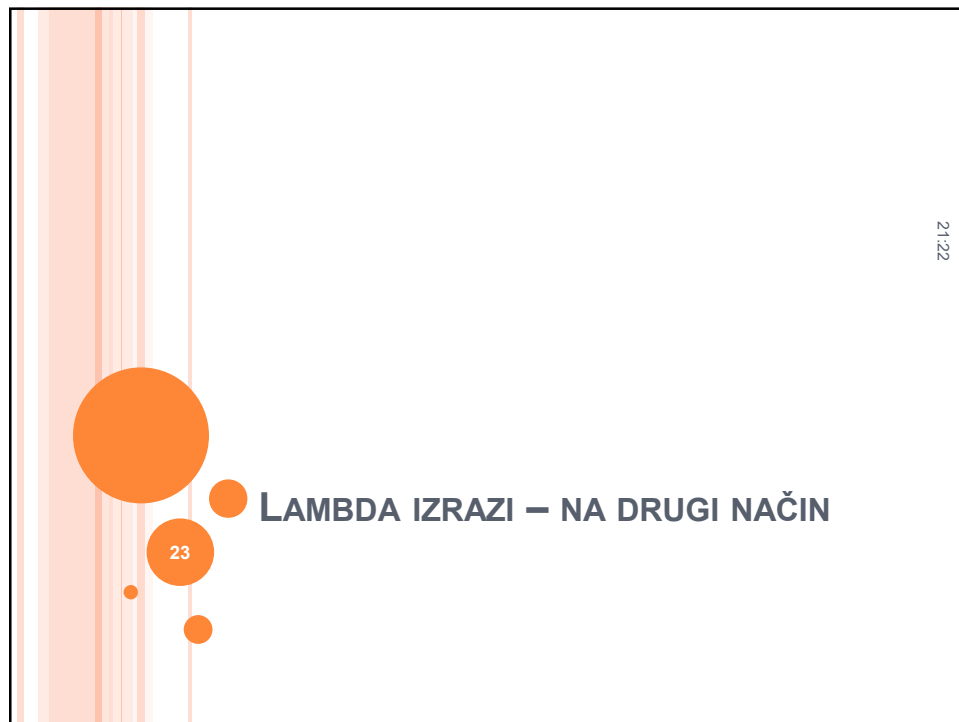
```
public Form1()
{
    InitializeComponent();
    List<string> a = new List<string>();
    a.Add("pera"); a.Add("test"); a.Add("mika");
    a.Add("test"); a.Add("test");

    List<string> rez1 = a.FindAll(x=>x=="test");
    List<string> rez2 = a.FindAll(delegate(string x) { return x == "test"; });
    List<string> rez3 = a.FindAll(new Predicate<string>(testiranje));
}

public bool testiranje(string x)
{
    return x == "test";
}
```

21:22

22

LAMBDA IZRAZI (*LAMBDA EXPRESSIONS – LE*)

Anonimne metode (ili klase) su metode (ili klase) koje se koriste u izrazima a nemaju eksplicitno ime i ne mogu se koristiti samostalno.

LE je anonimna metoda (zato mora postojati delegat)

```
delegate int del(int i);

static void Main(string[] args)
{
    del myDelegate = x => x * x;

    int j = myDelegate(5); //j = 25
}
```

24

LAMBDA IZRAZI (2)

Izrazi:

(input parameters) => expression

(x, y) => x == y

(int x, string s) => s.Length > x

Naredbe:

(input parameters) => {statement;}

delegate void TestDelegate(string s);

TestDelegate myDel = n =>

{

string s = n + " " + "World"; Console.WriteLine(s);

};

myDel("Hello");

21:22

25

LAMBDA IZRAZI (3)

- LE pojednostavljuje kodovanje delegata i anonimnih metoda. Argument koji se prosleđuje metodi **Where<T>** je jedan primer *lambda expression*:

Where(p => p.ID == 1)

- LE nam dozvoljavaju da pišemo funkcije koje se mogu proslediti kao argumenti drugim metodama.
- Moguće je koristiti LINQ i bez LE tj. kodovati na standardan način, ali je korišćenjem LE jednostavnije.

21:22

26

```
Func< Osoba, bool> filter = delegate(Osoba p) {  
    return p.ID == 1; };
```

21:22

```
var query = osobe  
    .Where( filter(p) )  
    .Select(p => new { p.FirstName, p.LastName } );
```

27

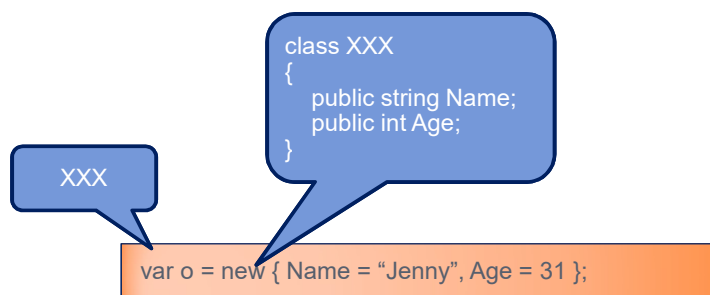
21:22

ANONIMNI TIPOVI

Anonymous Types

28

ANONIMNI TIPOVI (1)

21:22

29

ANONIMNI TIPOVI (2)

- Predstavljaju sastavni deo Linq-a:
`select new { p.FirstName, p.LastName };`
 nije definisan tip iza new!? Kompajler kreira lokalni tip za nas.
- Anonimni tipovi dozvoljavaju da se radi sa rezultatima upita bez eksplicitne definicije klase koja ih predstavlja.

21:22

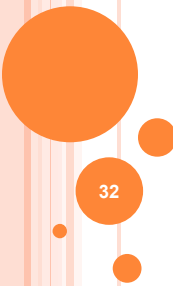
30

- internal class ???
- {
 private string _firstName;
 private string _lastName;

 public string FirstName {
 get { return _firstName; }
 set { firstName = value; }
 }
 public string LastName {
 get { return _lastName; }
 set { lastName = value; }
 }
}

21:22

31

STANDARD QUERY OPERATORS

21:22

32

OPERATORI ZA FILTRIRANJE

1. **Where**
2. **OfType**

Primer:

```
ArrayList list = new ArrayList();
list.Add("Dash");
list.Add(new object());
list.Add("Skitty");
list.Add(new object());
var query = from name in list.OfType<string>() where
    name == "Dash" select name;
```

21:22

33

- OfType operator se može koristiti u slučaju ne-generičkih kolekcija (kao na primer *ArrayList*) u LINQ upitima.
- Pošto *ArrayList* ne implementira *IEnumerable<T>*, *OfType* operator je jedini LINQ operator koji možemo primeniti na listu. *OfType* je takođe koristan ako radite više nasleđenih klasa i ako želite da selektujete samo objekte određenog tipa.

21:22

34

OPERATORI SORTIRANJA

- **OrderBy, OrderByDescending, ThenBy, ThenByDescending, Reverse.**
- **Primer:**
- var query = from name in names **orderby** name, name.Length select name;

21:22

35

- Povratna vrednost *OrderBy* operatora je *IOrderedEnumerable<T>*.
- Ovaj specijalni interfejs je nasleđen od *IEnumerable<T>* i dozvoljava ***ThenBy*** , ***ThenByDescending*** operatore.

21:22

36

SKUPOVNI OPERATORI

1. **Distinct** (za izbacivanje dupliranih vrednosti),
2. **Except** (vraća razliku dve sekvence),
3. **Intersect** (vraća presek dve sekvence),
4. **Union** (vraća uniju elemenata dve sekvence).

21:22

37

○ Primer

```
int[] twos = { 2, 4, 6, 8, 10 };  
int[] threes = { 3, 6, 9, 12, 15 };
```

```
//6
```

```
var intersection = twos.Intersect(threes);
```

```
// 2, 4, 8, 10
```

```
var except = twos.Except(threes);
```

```
// 2, 4, 6, 8, 10, 3, 9, 12, 15
```

```
var union = twos.Union(threes);
```

21:22

38

QUANTIFICATION OPERATORS

1. **All,**
2. **Any,**
3. **Contains**

- Primeri

- `int[] twos = { 2, 4, 6, 8, 10 };`
- `// true`
- `bool areAllEvenNumbers = twos.All(i => i % 2 == 0);`
- `// true`
- `bool containsMultipleOfThree = twos.Any(i => i % 3 == 0);`
- `// false`
- `bool hasSeven = twos.Contains(7);`

21:22

39

Implementacija sopstvenog pravila

```
Employee employee =
    new Employee { ID = 1, Name = "Poonam" };
```

```
Func<Employee, bool>[] validEmployeeRules =
{
    e => e.ID > 0,
    e => !String.IsNullOrEmpty(e.Name)
};
```

```
bool isValidEmployee =
    validEmployeeRules.All(rule => rule(employee));
```

21:22

40

OPERATORI KOJI VRAĆAJU REZULTAT

○ **Select**

- vraća 1 izlaz za 1 ulaz. Može da da i novi tip podataka.

○ **SelectMany**

- kada radimo sa sekvencom od sekvenci.
- *SelectMany* se koristi kada postoji višestruki **from**.

21:22

41

PARTITION OPERATORS

1. **Skip** ,

2. **Take**.

- Da bi dobili treću stranicu rezultata, pri čemu ide 10 zapisa po stranici, treba da uradite **Skip(20)** a zatim **Take(10)**.

- Postoje i **SkipUntil** , **TakeUntil**.

- `int[] numbers = { 1, 3, 5, 7, 9 };`

- `var query = numbers.SkipWhile(n => n < 5)
.TakeWhile(n => n < 10); // daje 5, 7, 9`

21:22

42

JOIN OPERATORI

- *Join* sličan **SQL INNER JOIN**.
- *GroupJoin* sličan **LEFT OUTER JOIN**

- **Primer:**

- var employees = new List<Employee> {
- new Employee { ID=1, Name="Scott", DepartmentID=1 },
- new Employee { ID=2, Name="Poonam", DepartmentID=1 },
- new Employee { ID=3, Name="Andy", DepartmentID=2 } };
- var departments = new List<Department> {
- new Department { ID=1, Name="Engineering" },
- new Department { ID=2, Name="Sales" },
- new Department { ID=3, Name="Skunkworks" } };

21:22

43

```
var query =
from employee in employees
join department in departments
on employee.DepartmentID equals department.ID
select new {
    EmployeeName = employee.Name,
    DepartmentName = department.Name
};
```

21:22

44

OPERATORI GRUPISANJA

• **GroupBy ,ToLookup**

- Vraćaju sekvencu **IGrouping<K,V>**. Ovaj interfejs specificira da objekat izlaže neko **Key** svojstvo koje omogućava grupisanje.

• **Primeri:**

- `int[] numbers = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };`
- `var query = numbers.ToLookup(i => i % 2);`
- `foreach (IGrouping<int, int> group in query)`
- `{`
- `Console.WriteLine("Key: {0}", group.Key);`
- `foreach (int number in group) { Console.WriteLine(number); }`
- `}`
- Vraćaju se dve grupe sa **Key** vrednostima 0,1. U svakoj grupi je lista objekata originalnog niza koji joj pripadaju.
- *The primary difference between GroupBy and ToLookup is that GroupBy is lazy and offers deferred execution. ToLookup is greedy and will execute immediately.*

21:22

45

GENERATIONAL OPERATORS

- **Empty** kreira praznu sekvencu **IEnumerable<T>**.
- `var empty = Enumerable.Empty<Employee>();`
- **Range** operator generiše sekvencu brojeva
- **Repeat** generiše sekvencu bilokojih vrednosti.
- `var empty = Enumerable.Empty<Employee>();`
- `int start = 1;`
- `int count = 10;`
- `IEnumerable<int> numbers = Enumerable.Range(start, count);`
- `var tenTerminators = Enumerable.Repeat(new Employee { Name = "Arnold" }, 10);`
- **DefaultIfEmpty** generiše praznu kolekciju sa podrazumevanom vrednošću koja pripada tipu kada se primeni.
- `string[] names = { }; //empty array`
- `IEnumerable<string> oneNullString = names.DefaultIfEmpty();`

21:22

46

OPERATOR JEDNAKOSTI ***

- **SequenceEquals**

- Prolazi kroz dve sekvence i poredi objekte unutar obe da li su jednaki.

- **Primer:**

- Employee e1 = new Employee() { ID = 1 };
- Employee e2 = new Employee() { ID = 2 };
- Employee e3 = new Employee() { ID = 3 };
- var employees1 = new List<Employee>() { e1, e2, e3 };
- var employees2 = new List<Employee>() { e3, e2, e1 };
- *//false*
- bool result = employees1.SequenceEqual(employees2);

21:22

47

ELEMENT OPERATORS

- **ElementAt, First, Last, Single**

- Za svaki operator postoji odgovarajući “**or default**” operator koji se može koristiti da se izbegne izuzetak kada element ne postoji (**ElementAtOrDefault, FirstOrDefault, LastOrDefault, SingleOrDefault**).
- string[] empty = { };
- string[] notEmpty = { "Hello", "World" };
- var result = empty.FirstOrDefault(); // null
- result = notEmpty.Last(); // World
- result = notEmpty.ElementAt(1); // World
- result = empty.First(); // InvalidOperationException
- result = notEmpty.Single(); // InvalidOperationException
- result = notEmpty.First(s => s.StartsWith("W"));
- Osnovna razlika između *First* i *Single* je što *Single* operator baca izuzetak ako sekvenca ne sadrži bar jedan element, dok *First* vraća rezultata samo ako je prvi element.

21:22

48

CONVERSIONS

- **OfType, Cast**
- *OfType* operator je i operator filtriranja – vraća samo objekte kojem može kastovati, dok *Cast* će pucati ako ne može da kastuje sve objekte u neki tip.
- `object[] data = { "Foo", 1, "Bar" };`
- `// will return a sequence of 2 strings`
- `var query1 = data.OfType<string>();`
- `// will create an exception when executed`
- `var query2 = data.Cast<string>();`

21:22

49

CONCATENATION

- **Concat** operator spaja dve sekvence.
- Sličan je *Union* operatoru ali ne izbacuje duplikate.
- `string[] firstNames = { "Scott", "James", "Allen", "Greg" }; string[]`
- `lastNames = { "James", "Allen", "Scott", "Smith" };`
- `// "Allen", "Allen", "Greg", "James", "James", "Scott", "Scott", "Smith"`
- `var concatNames = firstNames.Concat(lastNames).OrderBy(s => s);`
- `// "Allen", "Greg", "James", "Scott", "Smith"`
- `var unionNames = firstNames.Union(lastNames).OrderBy(s => s);`

21:22

50

AGGREGATION OPERATORS

- **Average, Count, LongCount (for big results), Max, Min, Sum.**

- Statistika pokrenutih procesa:

```

Process[] runningProcesses = Process.GetProcesses();
var summary = new { ProcessCount =
    runningProcesses.Count(), WorkerProcessCount =
    runningProcesses.Count(p => p.ProcessName == "zcirovic"),
    TotalThreads = runningProcesses.Sum(p => p.Threads.Count),
    MinThreads = runningProcesses.Min(p => p.Threads.Count),
    MaxThreads = runningProcesses.Max(p => p.Threads.Count),
    AvgThreads = runningProcesses.Average(p =>
    p.Threads.Count) };

```

21:22

51

LINQ TO DATASET

primer 1.

```
var q = from role in ds.Role
```

```
select role;
```

```
DataTable dtRole = q.CopyToDataTable();
```

primer 2.

```
var oct2006 = from d in ds.Doctors join c in ds.Calls on d.Initials equals
    c.Initials
```

```
where c.DateOfCall >= new DateTime(2006, 10, 1) && c.DateOfCall <=
    new DateTime(2006, 10, 31)
```

```
group c by d.Initials into g
```

```
orderby g.Count() descending
```

```
select new { Initials = g.Key, Count = g.Count(), Dates = from c in g
    select c.DateOfCall };
```

21:22

52